

RÓŻANECZNIK

Rhododendron L.

Różanecznik, znany także jako rododendron (*Rhododendron* L.), to rodzaj roślin z rodziny wrzosowatych (*Ericaceae*), obejmujący około 1000 gatunków krzewów i małych drzew. Występuje naturalnie głównie w Azji, Europie i Ameryce Północnej. Różaneczniki cenione są za piękne kwiaty w odcieniach bieli, różu, czerwieni, fioletu czy żółci, zebrane w efektowne grona. Preferują stanowiska półcieniste, gleby kwaśne, próchniczne i wilgotne. Doskonale nadają się do ogrodów jako solitery lub w kompozycjach z innymi roślinami wrzosowatymi. Są odporne na chłód, choć niektóre gatunki wymagają okrywania zimą.

Niektóre gatunki różaneczników zawierają toksyczne związki, takie jak grayanotoksyny, które mogą być niebezpieczne dla ludzi i zwierząt. Z tego względu stosowanie ich w tradycyjnej medycynie jest ograniczone i wymaga dużej ostrożności. Rododendrony są przede wszystkim roślinami ozdobnymi i należy unikać ich bezpośredniego kontaktu czy spożycia.



ŚWIERK KAUKASKI

Picea orientalis

Świerk kaukaski, znany także jako świerk wschodni (*Picea orientalis*), to gatunek drzewa iglastego z rodziny sosnowatych (Pinaceae), pochodzący z górzystych rejonów Kaukazu i północno-wschodniej Turcji. Osiąga wysokość do 50 metrów, charakteryzując się wąską, stożkową koroną i krótkimi, błyszczącymi igłami o ciemnozielonym kolorze. Jest popularnym drzewem ozdobnym w parkach i ogrodach ze względu na swoją odporność na mróz i łatwość w uprawie.

Świerk kaukaski preferuje gleby żyzne, wilgotne i dobrze przepuszczalne, ale potrafi przystosować się do różnych warunków. W medycynie ludowej igły świerka były wykorzystywane do sporządzania naparów o działaniu wzmacniającym i oczyszczającym. żywica świerkowa stosowana jest jako środek antyseptyczny i łagodzący w leczeniu drobnych ran. Drzewo to ma również zastosowanie gospodarcze – jego drewno wykorzystywane jest w budownictwie i przemyśle papierniczym.

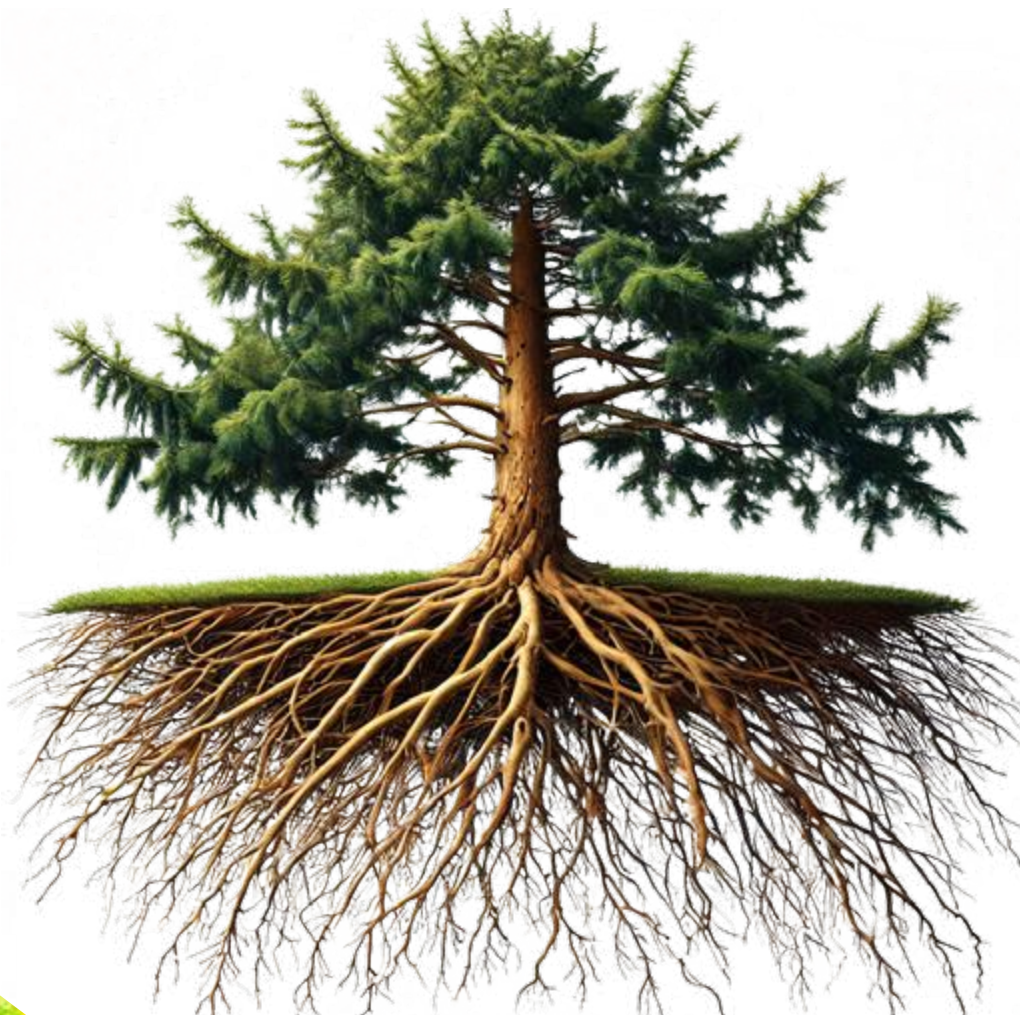


CIS POSPOLITY

Taxus baccata L.

Cis pospolity (*Taxus baccata* L.) to wiecznie zielone drzewo iglaste z rodziny cisowatych (Taxaceae), występujące naturalnie w Europie, Afryce Północnej i zachodniej Azji. Jest jednym z najstarszych drzew w Europie, potrafi żyć nawet kilka tysięcy lat. Osiąga wysokość do 20 metrów, ma gęstą koronę i miękkie, ciemnozielone igły. Charakterystyczne dla cisa są czerwone osnówki otaczające nasiona, które jednak, podobnie jak większość części rośliny, są trujące.

Cis pospolity jest wykorzystywany jako roślina ozdobna w parkach i ogrodach, szczególnie w formie żywopłotów. Mimo swojej toksyczności, w medycynie znajduje zastosowanie – zawiera taksyny i inne związki wykorzystywane w leczeniu nowotworów, np. do produkcji leku taksolu. Ze względu na wolny wzrost i trwałe drewno, cis był dawniej używany do wyrobu łuków i mebli. Obecnie podlega ochronie w wielu krajach ze względu na swoją rzadkość i długowieczność.

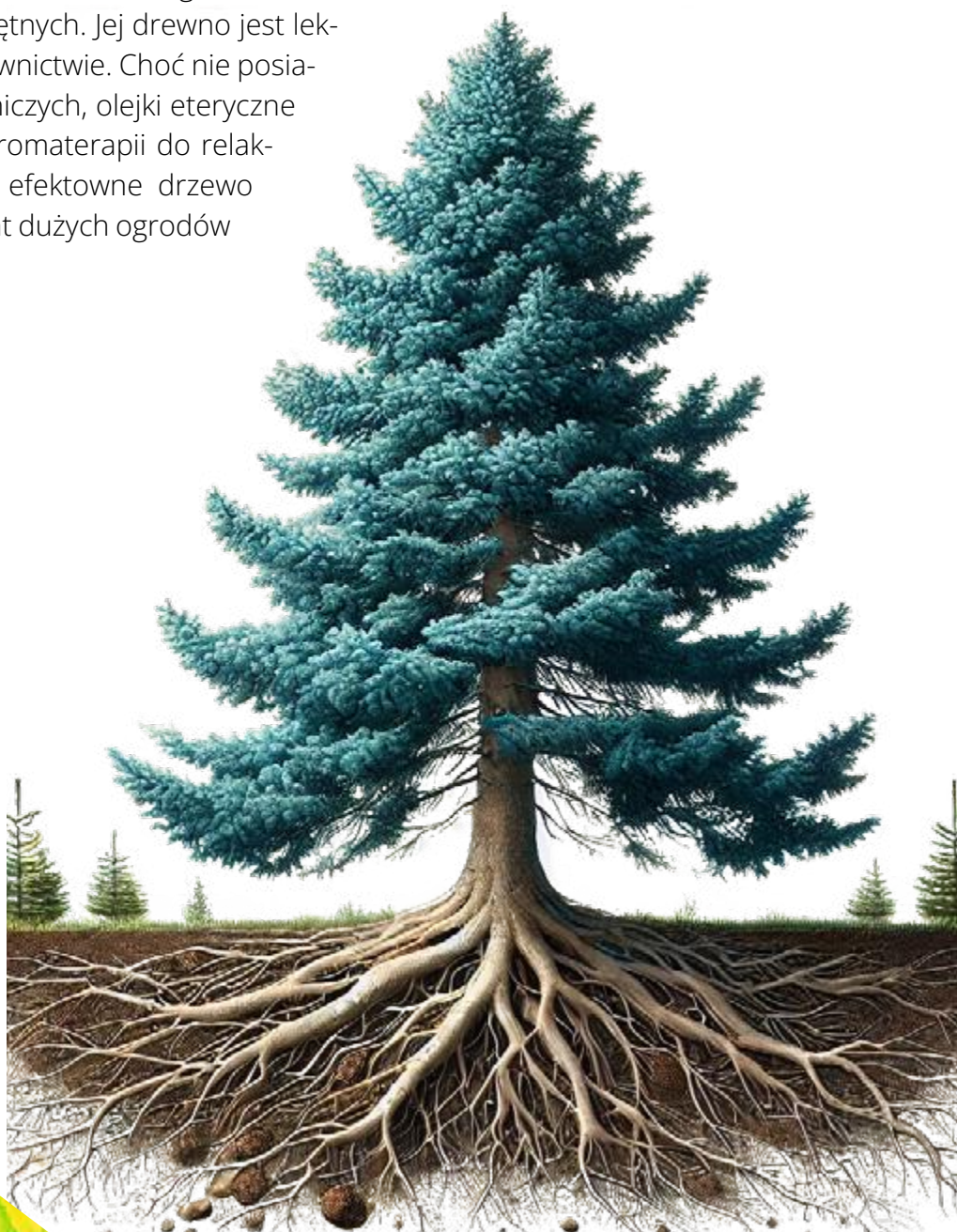


DAGLEZJA ZIELONA

Pseudotsuga menziesii ‚Glauca‘

Daglezja zielona odmiana sina (*Pseudotsuga menziesii* ‚Glauca‘) to drzewo iglaste z rodziny sosnowatych (Pinaceae), pochodzące z Ameryki Północnej. Charakteryzuje się stożkowatą koroną, osiągającą wysokość do 40 metrów, oraz miękkimi, srebrzystoniebieskimi igłami, które nadają jej wyjątkowy wygląd. Jest ceniona jako ozdobne drzewo parkowe i ogrodowe ze względu na swoją odporność na mróz, suszę i zanieczyszczenia powietrza.

Daglezja preferuje gleby żyzne i umiarkowanie wilgotne, ale dobrze rośnie także na glebach przeciętnych. Jej drewno jest lekkie, trwałe i wykorzystywane w budownictwie. Choć nie posiada bezpośrednich zastosowań leczniczych, olejki eteryczne z igieł daglezji bywają używane w aromaterapii do relaksacji i poprawy samopoczucia. To efektowne drzewo doskonale sprawdza się jako element dużych ogrodów lub zadrzewień krajobrazowych.



ŚWIERK SERBSKI

Picea omorika

Świerk serbski (*Picea omorika*) to gatunek drzewa iglastego z rodziny sosnowatych (Pinaceae), pochodzący z górskich regionów Serbii i Bośni. Jest jednym z najpiękniejszych świerków, cenionym za elegancki, smukły pokrój i wyjątkowo dekoracyjne igły – błyszczące, ciemnozielone z wierzchu i srebrzyste od spodu. Dorasta do 30 metrów wysokości, a jego zwarta, stożkowata korona sprawia, że świetnie nadaje się zarówno do dużych ogrodów, jak i nasadzeń miejskich.

Świerk serbski jest odporny na mróz, zanieczyszczenia powietrza oraz umiarkowaną suszę. Preferuje gleby wilgotne i przepuszczalne, choć potrafi rosnąć na glebach przeciętnych. Nie posiada zastosowań leczniczych, ale jego drewno jest cenione w przemyśle papierniczym i budownictwie. Świerk serbski to doskonały wybór dla osób poszukujących drzewa o klasycznej urodzie i dużej odporności na trudne warunki.

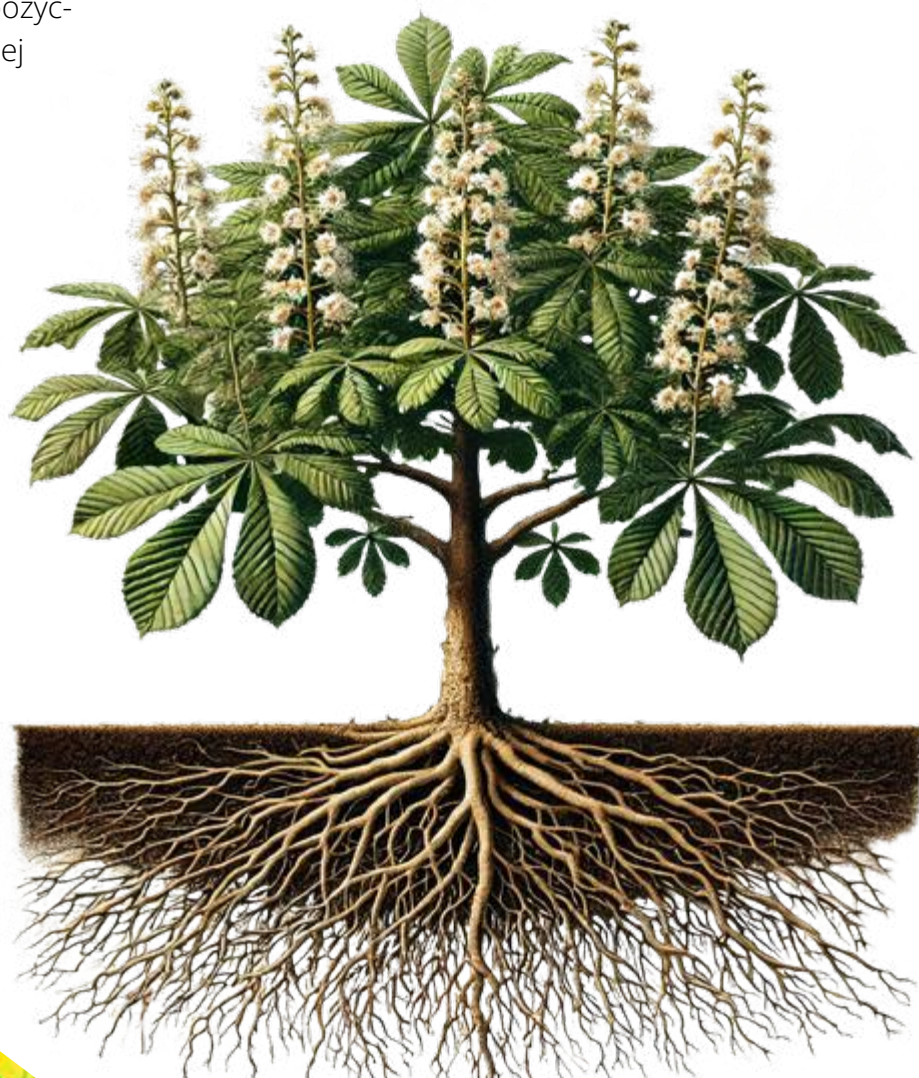


KASZTANOWIEC DROBNOKWIATOWY

Aesculus parviflora

Kasztanowiec drobnokwiatowy (*Aesculus parviflora*) to niewielkie drzewo lub rozłożysty krzew z rodziny mydleńcowatych (Sapindaceae), pochodzący z południowo-wschodnich Stanów Zjednoczonych. Osiąga wysokość do 3–5 metrów, wyróżniając się szeroką, kopulastą koroną i atrakcyjnymi liśćmi, które składają się z kilku listków ułożonych dłoniasto. W lecie zakwita licznymi, drobnymi, białymi kwiatami z długimi pręcikami, które zebrane są w wyprostowane, kłosowate kwiatostany, przyciągając pszczoły i motyle.

Kasztanowiec drobnokwiatowy preferuje stanowiska półcieniste do słonecznych, gleby wilgotne i żyzne. W przeciwieństwie do innych kasztanowców nie wytwarza dużych kasztanów, a jego owoce są drobne i mało widoczne. Roślina nie ma zastosowań leczniczych, ale jest ceniona jako gatunek ozdobny w ogrodach, szczególnie w kompozycjach naturalistycznych. Dzięki swojej odporności na szkodniki i choroby jest łatwy w uprawie i polecany do zieleni miejskiej.



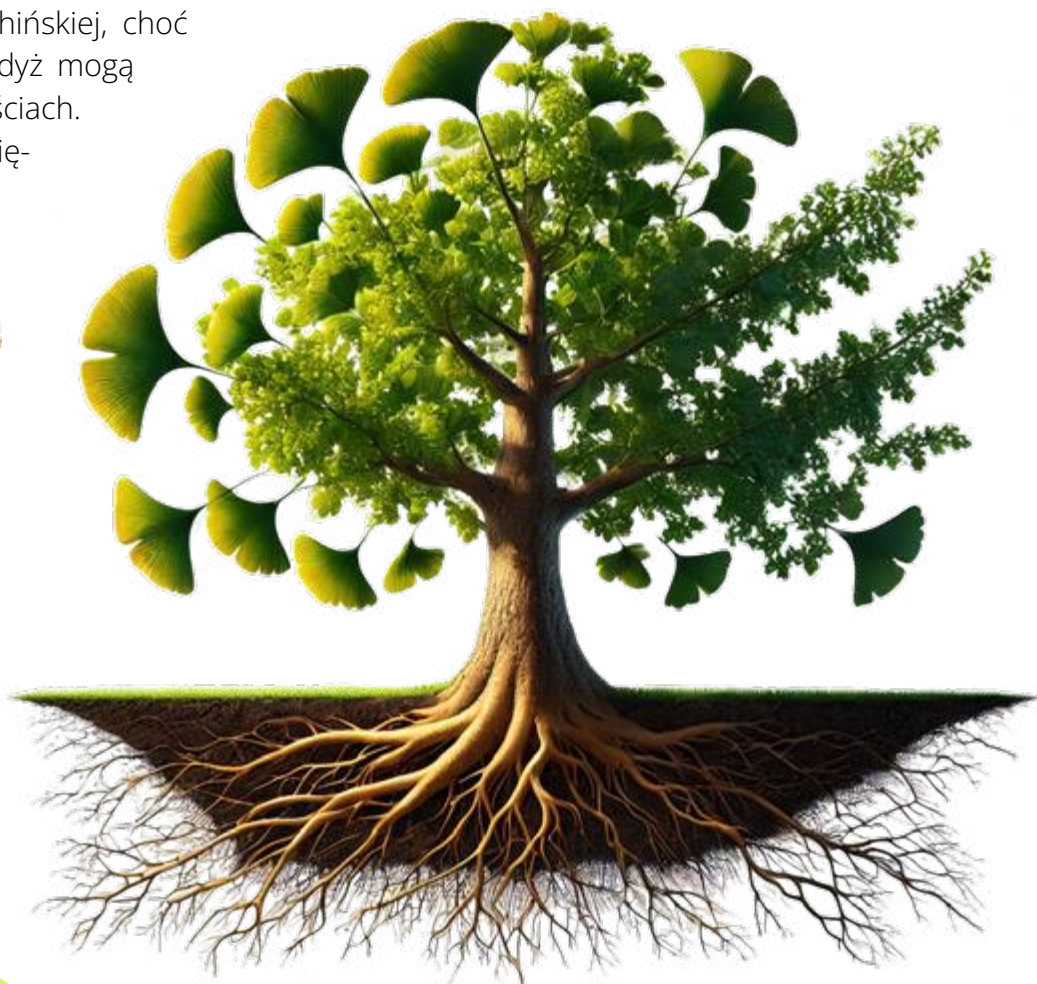
MIŁORZĄB DWUKLAPOWY

Ginkgo biloba

Miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba*) to unikatowe drzewo liściaste, jedyny żyjący przedstawiciel rodziny miłorzębowatych (*Ginkgoaceae*). Pochodzi z Chin, gdzie jest uważane za święte i często sadzone przy świątyniach. Drzewo osiąga wysokość do 40 metrów, a jego liście w kształcie wachlarza, o charakterystycznym unerwieniu, jesienią zmieniają kolor na intensywnie żółty. Miłorząb jest wyjątkowo odporny na zanieczyszczenia, choroby i trudne warunki środowiskowe, dlatego jest często sadzony w miastach.



Miłorząb dwuklapowy ma właściwości lecznicze – jego liście są bogate w związki poprawiające krążenie krwi i funkcje mózgu, dlatego stosuje się je w preparatach wspomagających pamięć i koncentrację. Nasiona miłorzębu są wykorzystywane w medycynie chińskiej, choć należy je spożywać ostrożnie, gdyż mogą być toksyczne w większych ilościach. Dzięki swojej długowieczności, sięgającej nawet kilku tysięcy lat, miłorząb jest symbolem siły i trwałości.



GLICYNIA

Fabaceae

Glicynia, znana również jako słodlin lub wisteria (Wisteria), to rodzaj pnączy z rodziny bobowatych (Fabaceae), pochodzący z Azji Wschodniej i Ameryki Północnej. Roślina ta jest ceniona za swoje spektakularne, zwisające kwiatostany, które występują w odcieniach fioletu, bieli, różu lub niebieskiego. Glicynia może osiągać nawet 20 metrów długości, wspinając się po podporach za pomocą wijących się pędów. Kwitnie wiosną i wczesnym latem, przyciągając owady zapylające.



Roślina preferuje stanowiska słoneczne, gleby żyzne i dobrze przepuszczalne. Glicynia jest ozdobą pergoli, altan i elewacji budynków. Choć jest trująca i nie ma zastosowań leczniczych, jej piękno sprawia, że jest chętnie sadzona w ogrodach.

Wymaga przycinania, aby dobrze kwitła i zachowała odpowiedni kształt. Dzięki swojej urodzie stała się symbolem wiosny i elegancji w wielu kulturach.



CYPRYSIK GROSZKOWY

Chamaecyparis pisifera ‚Squarrosa‘

Cyprysyk groszkowy odmiana *Squarrosa* (*Chamaecyparis pisifera* ‚Squarrosa‘) to zimozielony krzew lub małe drzewo z rodziny cyprysowatych (Cupressaceae), pochodzący z Japonii. Osiąga wysokość od 3 do 6 metrów i wyróżnia się miękkimi, pierzastymi gałązkami o srebrzysto-niebieskim zabarwieniu. Jego dekoracyjny pokrój i delikatne igły sprawiają, że jest ceniony jako roślina ozdobna w ogrodach.

Cyprysyk groszkowy ‚Squarrosa‘ preferuje stanowiska słoneczne lub półcieniste oraz gleby żyzne, wilgotne i dobrze przepuszczalne. Jest odporny na mróz, ale wymaga ochrony przed silnym wiatrem. Nie posiada właściwości leczniczych, lecz jego obecność w ogrodzie może działać relaksująco dzięki pięknemu wyglądowi. Doskonale nadaje się na solitery, do nasadzeń grupowych lub formowanych żywopłotów. Dzięki swojej elegancji i niewielkim wymaganiom jest często wybierany przez ogrodników.



ŚWIERK POSPOLITY

Picea abies ‚Cupressina‘

Świerk pospolity odmiana Cupressina (*Picea abies* ‚Cupressina‘) to wąska, kolumnowa odmiana świerka pospolitego z rodziny sosnowatych (Pinaceae). Osiąga wysokość od 10 do 15 metrów przy szerokości zaledwie 2–3 metrów, dzięki czemu doskonale nadaje się do małych ogrodów, wąskich przestrzeni i nasadzeń szpalerowych. Ma gęsto osadzone, ciemnozielone igły i prosty, wyraźny pokrój, który nadaje mu elegancki wygląd.

Cupressina jest odporna na mróz, zanieczyszczenia powietrza i umiarkowaną suszę, preferując gleby żyzne, przepuszczalne i umiarkowanie wilgotne. To idealne drzewo do tworzenia zielonych ekranów, szpalerów lub jako soliter w minimalistycznych kompozycjach ogrodowych. Nie posiada właściwości leczniczych, ale dzięki swojej zwartej formie i wytrzymałości jest ceniona w ogrodnictwie. Świerk ten dodaje ogrodowi pionowego akcentu i pasuje do nowoczesnych oraz klasycznych aranżacji.



MAGNOLIA LEKARSKA

Magnolia officinalis

Magnolia lekarska (*Magnolia officinalis*) to drzewo liściaste z rodziny magnoliowatych (Magnoliaceae), pochodzące z górskich regionów Chin. Dorasta do wysokości 20 metrów i wyróżnia się dużymi, dekoracyjnymi liśćmi oraz pachnącymi, kremowobiałymi kwiatami pojawiającymi się wiosną. Kora magnolii zawiera cenne związki chemiczne, takie jak magnolol i honokiol, które wykazują właściwości przeciwzapalne, antyoksydacyjne i uspokajające. Od wieków jest stosowana w tradycyjnej medycynie chińskiej, gdzie wykorzystuje się ją w leczeniu stanów lękowych, bezsenności, problemów trawiennych i infekcji.

Magnolia lekarska preferuje stanowiska słoneczne do półcienistych oraz gleby żyzne, wilgotne, ale dobrze przepuszczalne. W ogrodach jest sadzona jako soliter, podkreślając elegancję i egzotyczny charakter przestrzeni. Łączy walory dekoracyjne z właściwościami leczniczymi, co czyni ją wyjątkowym drzewem o dużym znaczeniu zarówno w uprawie, jak i tradycyjnej medycynie.



MAGNOLIA DRZEWIASTA

Magnolia acuminata

Magnolia drzewiasta (*Magnolia acuminata*), znana również jako magnolia ogórkowa, to duże drzewo liściaste z rodziny magnoliowatych (*Magnoliaceae*), pochodzące z Ameryki Północnej. Osiąga wysokość od 20 do 30 metrów, co czyni ją jedną z najwyższych magnolii. Charakteryzuje się dużymi, owalnymi liśćmi oraz zielonożółtymi kwiatami, które pojawiają się późną wiosną i mają delikatny zapach. Nazwa „ogórkowa” pochodzi od owoców, które przypominają kształtem małe ogórki.

Magnolia drzewiasta preferuje stanowiska słoneczne do półcienistych i żyzne, wilgotne gleby. Nie ma właściwości leczniczych, ale jest ceniona jako drzewo ozdobne w dużych ogrodach i parkach. Dzięki swojej imponującej wysokości i pięknym kwiatom jest symbolem elegancji i harmonii z naturą. W odpowiednich warunkach staje się długowiecznym i efektownym elementem krajobrazu.



ŚWIERK POSPOLITY ,BARRYI'

Picea abies ,Barryi'

Świerk pospolity odmiana Barryi (*Picea abies* ,Barryi') to karłowata odmiana świerka pospolitego z rodziny sosnowatych (Pinaceae), charakteryzująca się powolnym wzrostem i zwartym, kulistym pokrojem. Po 10 latach osiąga zaledwie 1–1,5 metra wysokości, co czyni ją idealną rośliną do małych ogrodów, skalniaków i nasadzeń w pojemnikach. Ma krótkie, ciemnozielone igły i gęsto rozgałęzione pędy, które nadają jej regularny, kompaktowy wygląd.

Świerk Barryi preferuje stanowiska słoneczne lub półcieniste oraz gleby żyzne, wilgotne, ale dobrze przepuszczalne. Jest odporny na mróz i zanieczyszczenia powietrza, co czyni go łatwym w uprawie. Nie posiada właściwości leczniczych, ale dzięki swojej urodzie jest cenioną rośliną ozdobną w ogrodnictwie. To doskonały wybór dla osób szukających niskiego i efektownego iglaka do dekoracji przestrzeni zielonych.



TULIPANOWIEC AMERYKAŃSKI

Liriodendron tulipifera

Tulipanowiec amerykański (*Liriodendron tulipifera*) to majestatyczne drzewo liściaste z rodziny magnoliowatych (Magnoliaceae), pochodzące z Ameryki Północnej. Osiąga wysokość od 20 do 40 metrów, a jego cechą charakterystyczną są liście o unikalnym, czteroklapowym kształcie oraz tulipanopodobne kwiaty w kolorach zielonkawo-żółtym z pomarańczowym środkiem. Drzewo kwitnie późną wiosną lub wczesnym latem, przyciągając pszczoły i inne owady zapylające.

Tulipanowiec preferuje gleby żyzne, wilgotne i dobrze przepuszczalne, a także stanowiska słoneczne. Jest odporny na mrozy i zanieczyszczenia powietrza, dlatego jest sadzony w parkach i dużych ogrodach jako drzewo ozdobne. Choć nie posiada właściwości leczniczych, jego drewno jest cenne w stolarstwie za lekkość i łatwość obróbki. Tulipanowiec to doskonały wybór dla osób szukających okazałego drzewa o wyjątkowym wyglądzie.



OSTROKRZEW KOLCZASTY

Ilex aquifolium

Ostrokrzew kolczasty (*Ilex aquifolium*) to zimozielony krzew lub małe drzewo z rodziny ostrokrzewowatych (Aquifoliaceae), występujące naturalnie w Europie, Afryce Północnej i Azji Zachodniej. Osiąga wysokość od 2 do 10 metrów i charakteryzuje się błyszczącymi, ciemnozielonymi liśćmi o falistym brzegu z kolcami. Jesienią i zimą ozdabiają go czerwone, błyszczące jagody, które kontrastują z zielenią liści, co czyni go symbolem zimy i świąt Bożego Narodzenia.

Ostrokrzew kolczasty preferuje stanowiska półcieniste do ciennistych oraz gleby żyzne, lekko kwaśne i wilgotne. Jest odporny na mróz, suszę i zanieczyszczenia powietrza, co czyni go idealnym do ogrodów i zieleni miejskiej. Jagody ostrokrzewu są trujące, ale w tradycyjnej medycynie liście były wykorzystywane jako środek napotny i łagodzący gorączkę. Obecnie ostrokrzew jest ceniony głównie za swoje walory ozdobne.



KASZTANOWIEC POSPOLITY

Aesculus hippocastanum

Kasztanowiec pospolity, znany także jako kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*), to majestatyczne drzewo liściaste z rodziny mydleńcowatych (Sapindaceae), pochodzące z Półwyspu Bałkańskiego. Osiąga wysokość od 20 do 30 metrów i wyróżnia się dużymi, dłoniasto złożonymi liśćmi oraz stożkowatymi kwiatostanami w kolorze białym z różowymi plamkami, które pojawiają się wiosną. Jesienią drzewo wytwarza charakterystyczne owoce – błyszczące, brązowe kasztany zamknięte w kolczastych osłonkach.



Kasztanowiec pospolity preferuje stanowiska słoneczne lub półcieniste i gleby żyzne, wilgotne, ale dobrze przepuszczalne. Ma właściwości lecznicze – jego nasiona i kora zawierają escynę, stosowaną w preparatach poprawiających krążenie krwi i łagodzących obrzęki. To popularne drzewo parkowe i alejkowe, cenione zarówno za walory ozdobne, jak i użytkowe.



DEREŃ JADALNY

Cornus mas

Dereń jadalny, znany także jako dereń właściwy (*Cornus mas*), to krzew lub niewielkie drzewo z rodziny dereniowatych (Cornaceae), pochodzące z Europy i Azji Zachodniej. Osiąga wysokość od 3 do 8 metrów i jest ceniony zarówno za walory ozdobne, jak i użytkowe. Wczesną wiosną zakwita żółtymi kwiatami, które pojawiają się jeszcze przed rozwinięciem liści. Jesienią wydaje jadalne, czerwone owoce o kwaśno-słodkim smaku, bogate w witaminy C i P oraz przeciwutleniacze.

Owoce derenia jadalnego są wykorzystywane w kuchni do wyrobu dżemów, soków, nalewek i suszonych przekąsek. Roślina preferuje stanowiska słoneczne do półcienistych oraz gleby żyzne, przepuszczalne i umiarkowanie wilgotne. Dereń ma także właściwości lecznicze – jego owoce wspomagają odporność, poprawiają trawienie i działają przeciwzapalnie. Dzięki swoim zaletom jest chętnie sadzony w ogrodach przydomowych i sadach ekologicznych.

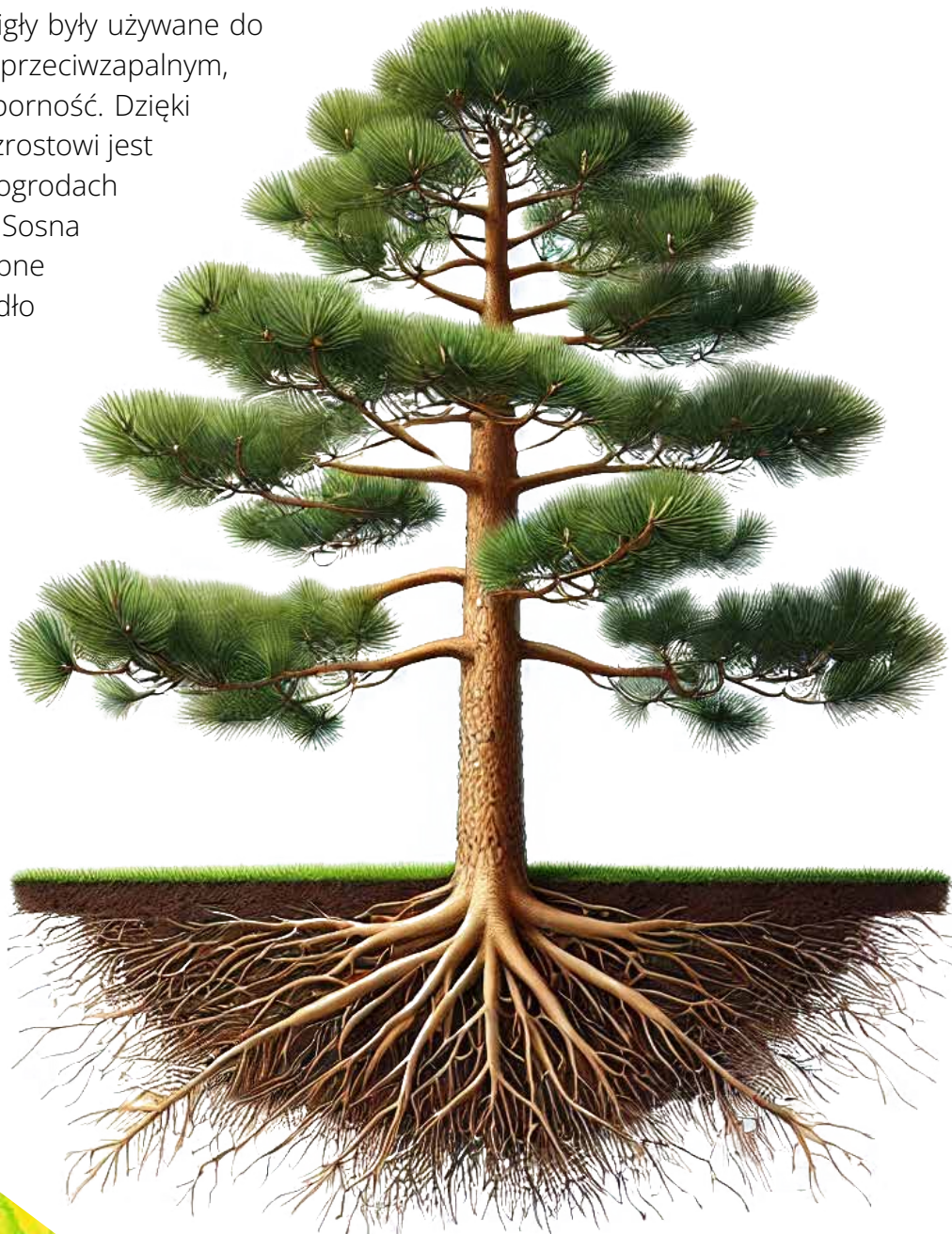


SOSNA WEJMUTKA

Pinus strobus

Sosna wejmutka (*Pinus strobus*), zwana także sosną białą, to długo-wieczne drzewo iglaste z rodziny sosnowatych (Pinaceae), pochodzące z Ameryki Północnej. Dorasta do 30–50 metrów i wyróżnia się smukłą sylwetką oraz długimi, miękkimi igłami zebranymi po pięć w pęczku. Jej korona jest stożkowata u młodych drzew, a z wiekiem staje się bardziej nieregularna. Sosna wejmutka preferuje stanowiska słoneczne i przepuszczalne gleby, ale dobrze rośnie także na glebach mniej żyznych.

W tradycyjnej medycynie jej kora i igły były używane do sporządzania naparów o działaniu przeciwzapalnym, wzmacniającym i wspierającym odporność. Dzięki odporności na mróz i szybkiemu wzrostowi jest często sadzona w parkach, dużych ogrodach i krajobrazowych nasadzeniach. Sosna wejmutka to nie tylko piękne, ozdobne drzewo, ale również cenione źródło drewna o wielu zastosowaniach.



PLATAN KLONOLISTNY

Platanus × acerifolia

Platan klonolistny (*Platanus × acerifolia*) to duże drzewo liściaste z rodziny platanowatych (*Platanaceae*), będące hybrydą platana wschodniego i zachodniego. Pochodzi z Europy i Ameryki Północnej, gdzie często jest sadzony w parkach, alejach i miejskich terenach zielonych. Osiąga wysokość do 35 metrów i wyróżnia się szeroką, rozłożystą koroną oraz charakterystyczną korą łuszczącą się płatkami, odsłaniającymi jasne fragmenty pnia. Liście przypominają kształtem liście klonu, co nadało mu nazwę.

Platan klonolistny jest odporny na zanieczyszczenia powietrza i różne warunki glebowe, dlatego doskonale sprawdza się w miastach. Nie posiada właściwości leczniczych, ale jest ceniony za walory ozdobne i zdolność do tworzenia cienia. Jego owoce, w postaci kulistych owocostanów, są charakterystycznym elementem jesiennych krajobrazów. To majestatyczne drzewo dodaje uroku każdemu miejscu, w którym rośnie.



KLON PALMOWY

Acer palmatum

Klon palmowy (*Acer palmatum*) to niewielkie drzewo lub krzew z rodziny klonowatych (Aceraceae), pochodzące z Japonii, Korei i Chin. Osiąga wysokość od 2 do 10 metrów, wyróżniając się niezwykle liśćmi o głęboko powycinanych kłapach, które przypominają kształtem dłonie. Liście klonu palmowego zmieniają kolor w ciągu roku – od zieleni wiosną po intensywne odcienie czerwieni, pomarańcza i żółci jesienią, co czyni go wyjątkowo dekoracyjnym.

Klon palmowy preferuje stanowiska półcieniste, osłonięte od wiatru, oraz gleby żyzne, lekko kwaśne i dobrze przepuszczalne. Jest ceniony jako roślina ozdobna w ogrodach japońskich, na skalniakach i w kompozycjach pojemnikowych. Choć nie posiada właściwości leczniczych, jego piękno i delikatny pokrój sprawiają, że jest chętnie wybierany przez ogrodników. Wymaga regularnej pielęgnacji, ale odwdzięcza się wyjątkowym urokiem przez cały rok.



DAŁ BŁOTNY

Acer palmatum

Dąb błotny (*Quercus palustris*) to drzewo liściaste z rodziny bukowatych (Fagaceae), pochodzące z Ameryki Północnej. Osiąga wysokość od 20 do 30 metrów, a jego korona jest stożkowata u młodych drzew i bardziej rozłożysta u starszych okazów. Liście dębu błotnego są głęboko klapowane, ciemnozielone latem i zmieniają kolor na czerwony lub pomarańczowy jesienią, co czyni go wyjątkowo dekoracyjnym. Drzewo to preferuje wilgotne gleby, szczególnie w dolinach rzek i bagnistych terenach, ale dobrze radzi sobie także na suchszych stanowiskach.

Dąb błotny nie posiada właściwości leczniczych, ale jego drewno jest wykorzystywane w budownictwie oraz do produkcji mebli i podłóg. W ogrodach i parkach sadi się go jako ozdobne drzewo krajobrazowe. Dzięki swojej odporności na zanieczyszczenia i mallowiecznemu wyglądowi jesienią, dąb błotny jest popularnym wyborem w zieleni miejskiej i ogrodowej.



KALINA SZTYWNOLISTNA

Viburnum rhytidophyllum

Kalina sztywnolistna (*Viburnum rhytidophyllum*) to zimozielony krzew z rodziny piżmaczkowatych (Adoxaceae), pochodzący z Chin. Osiąga wysokość od 3 do 5 metrów i charakteryzuje się długimi, ciemnozielonymi liśćmi o skórzastej, szorstkiej powierzchni, które nadają mu egzotyczny wygląd. Wiosną kalina sztywnolistna wytwarza kremowobiałe kwiaty zebrane w płaskie baldachy, które późnym latem przekształcają się w czerwone, a następnie czarne owoce, chętnie zjadane przez ptaki.

Krzew ten preferuje stanowiska słoneczne lub półcieniste oraz gleby żyzne i umiarkowanie wilgotne. Kalina sztywnolistna nie posiada właściwości leczniczych, ale jest ceniona jako roślina ozdobna, szczególnie w parkach i dużych ogrodach. Dzięki swojej odporności na mróz i zdolności do zachowania liści zimą, jest popularnym wyborem w zieleni miejskiej. To krzew, który łączy dekoracyjność z łatwą pielęgnacją.



BUK POSPOLITY ODMIANA LACINIATA

Fagus sylvatica ‚Laciniata’

Buk pospolity odmiana Laciniata (*Fagus sylvatica* ‚Laciniata’) to wyjątkowa odmiana buka pospolitego, charakteryzująca się głęboko powcinanymi liśćmi, które nadają mu delikatny i dekoracyjny wygląd. Jest to drzewo liściaste z rodziny bukowatych (Fagaceae), dorastające do wysokości 20–25 metrów. Korona drzewa jest gęsta i szeroka, co sprawia, że doskonale sprawdza się jako element krajobrazu w parkach i dużych ogrodach. Jesienią liście zmieniają kolor na żółty lub brązowy, dodając malowniczości otoczeniu.

Buk Laciniata preferuje gleby żyzne, wilgotne i przepuszczalne, a także stanowiska słoneczne lub półcieniste. Jest odporny na mrozy i łatwy w uprawie. Nie posiada właściwości leczniczych, ale jest ceniony za swoją wyjątkową formę i zdolność do tworzenia cienia. To idealne drzewo dla osób poszukujących ozdobnej i łatwej w pielęgnacji rośliny, która nadaje przestrzeni eleganckiego charakteru.



CHOINA KANADYJSKA

Tsuga canadensis

Choina kanadyjska (*Tsuga canadensis*) to eleganckie drzewo iglaste z rodziny sosnowatych (Pinaceae), pochodzące z Ameryki Północnej. Osiąga wysokość od 20 do 30 metrów, choć w warunkach ogrodowych może być niższa. Charakteryzuje się stożkowatą koroną, cienkimi, zwisającymi gałęziami oraz drobnymi, miękkimi igłami o ciemnozielonym kolorze. Jej delikatny wygląd sprawia, że jest chętnie sadzona jako roślina ozdobna w parkach i ogrodach.

Choina kanadyjska preferuje stanowiska półcieniste do cienistych, gleby żyzne, wilgotne i dobrze przepuszczalne. Jest odporna na zimno, ale wymaga ochrony przed silnym wiatrem. Roślina ta nie posiada właściwości leczniczych, ale jest ceniona za swoją dekoracyjność i zdolność do tworzenia naturalistycznych kompozycji ogrodowych. Choina jest również doskonałym wyborem na żywopłoty dzięki swojemu zwartemu pokrojowi i wolnemu wzrostowi.



AMBROWIEC

Liquidambar styraciflua

Ambrowiec (*Liquidambar styraciflua*) to ozdobne drzewo liściaste z rodziny Altingiaceae, pochodzące z Ameryki Północnej. Osiąga wysokość od 20 do 40 metrów i wyróżnia się stożkową koroną oraz pięcioklapowymi liśćmi przypominającymi liście klonu. Jesienią ambrowiec zachwyca niezwykłą gamą kolorów – liście przybierają odcienie żółci, pomarańczy, czerwieni i purpury. Drzewo wytwarza charakterystyczne, kolczaste owocostany, które pozostają na gałęziach zimą.

Ambrowiec preferuje stanowiska słoneczne, żyzne i wilgotne gleby, choć jest tolerancyjny wobec mniej sprzyjających warunków. Drzewo nie ma zastosowań leczniczych, ale jego żywica była dawniej używana do produkcji balsamów i perfum. Ze względu na swój wyjątkowy wygląd ambrowiec jest ceniony jako roślina ozdobna w parkach, dużych ogrodach i alejach. Jest symbolem jesiennego piękna i harmonii z naturą.

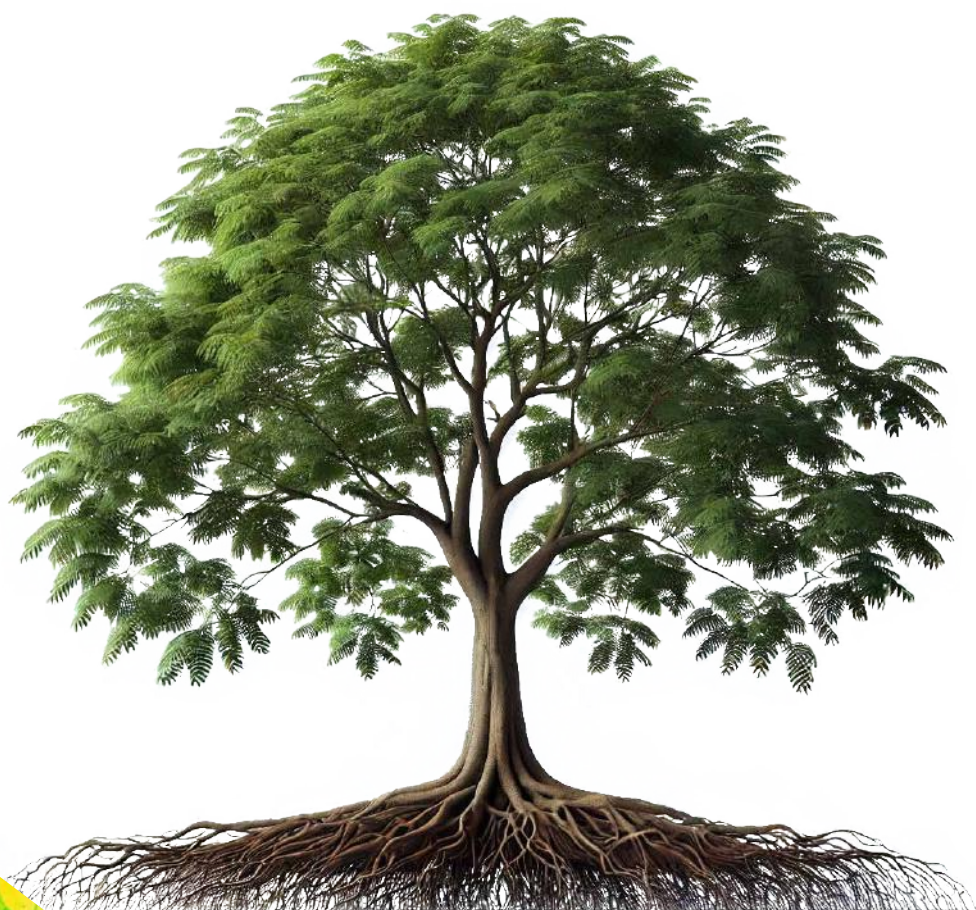


JESION WYNIOSŁY

Fraxinus excelsior

Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) to okazałe drzewo liściaste z rodziny oliwkowatych (Oleaceae), występujące w Europie, Azji Zachodniej i na Kaukazie. Osiąga wysokość od 20 do 40 metrów i wyróżnia się prostym pniem, rozłożystą koroną oraz pierzastymi, jasnozielonymi liśćmi. Jesion jest ceniony za swoje szybkie tempo wzrostu i zdolność do adaptacji w różnych warunkach. Wiosną kwitnie niewielkimi, fioletowymi lub zielonkawymi kwiatami, które rozwijają się przed pojawieniem się liści.

Drzewo preferuje stanowiska słoneczne lub półcieniste i gleby żyzne, wilgotne, ale przepuszczalne. Jesion wyniosły ma właściwości lecznicze – jego liście i kora są wykorzystywane w medycynie naturalnej jako środki moczopędne, przeciwzapalne i łagodzące bóle reumatyczne. Jest również ceniony za swoje twarde i elastyczne drewno, wykorzystywane w meblarstwie, budownictwie i rzemiośle. Jesion to ważny element ekosystemów leśnych oraz krajobrazów parkowych.

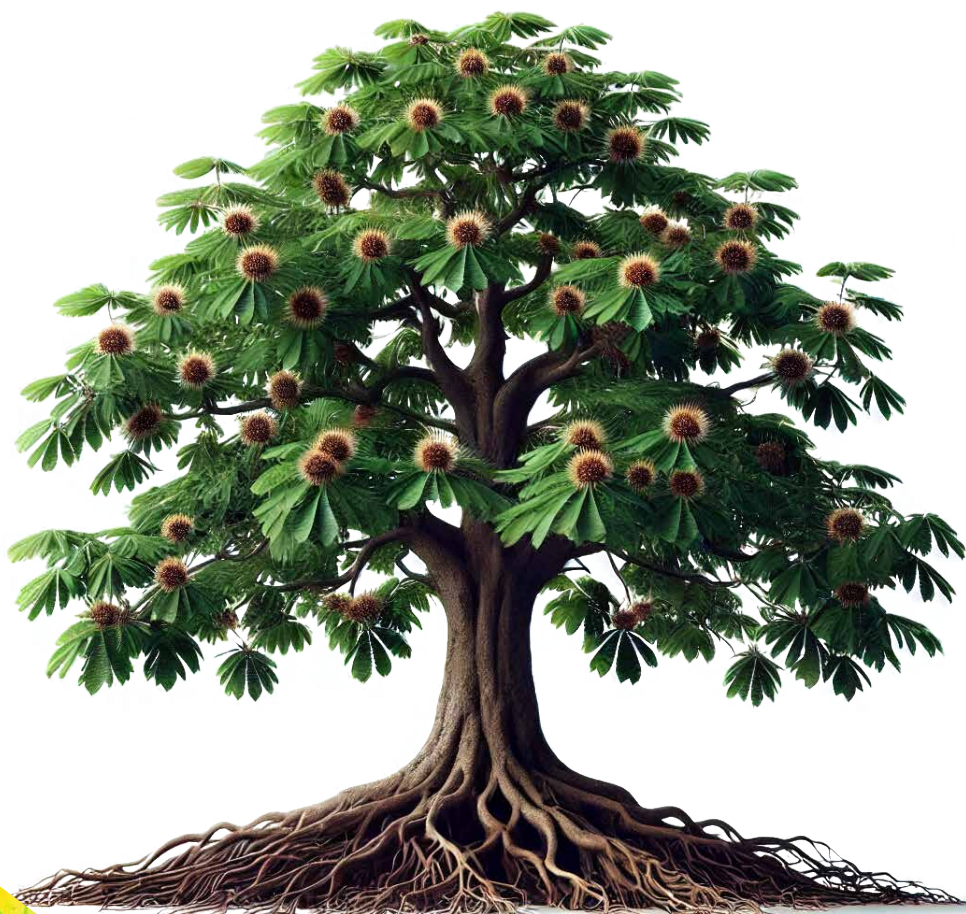


KASZTAN JADALNY

Castanea sativa

Kasztan jadalny (*Castanea sativa*) to drzewo liściaste z rodziny bukowatych (Fagaceae), pochodzące z południowej Europy i Azji Mniejszej. Dorasta do wysokości 25–35 metrów, a jego korona jest szeroka i rozłożysta. Drzewo charakteryzuje się dużymi, lancetowatymi liśćmi o ząbkowanych brzegach oraz kolczastymi owocostanami, w których znajdują się jadalne orzechy – kasztany. Kwitnie w czerwcu i lipcu, wytwarzając pachnące, żółtawobiałe kwiaty.

Kasztan jadalny preferuje stanowiska słoneczne, osłonięte od wiatru, oraz gleby żyzne i dobrze przepuszczalne. Jego owoce są bogate w witaminy, minerały i błonnik, dlatego stanowią wartościowy składnik diety, szczególnie w postaci pieczonych kasztanów, mąki kasztanowej czy deserów. Drzewo ma również zastosowanie w medycynie – jego liście i kora wspomagają leczenie kaszlu i problemów trawiennych. Kasztan jadalny jest także ceniony za swoje drewno, wykorzystywane w stolarstwie i budownictwie.



WIĄZ HOLENDERSKI ODMIANA DAMPIERI

Ulmus × hollandica ,Dampieri’

Wiąz holenderski odmiana Dampieri (*Ulmus × hollandica* ,Dampieri’) to ozdobne drzewo liściaste z rodziny wiązowatych (*Ulmaceae*), będące mieszańcem wiazu górskiego (*Ulmus glabra*) i wiazu polnego (*Ulmus minor*). Osiąga wysokość od 10 do 15 metrów i wyróżnia się gęstą, kulistą koroną oraz charakterystycznymi liśćmi w odcieniach ciemnozielonym i bordowym. Ta odmiana jest szczególnie ceniona za dekoracyjność i regularny pokrój.

Wiąz Dampieri preferuje stanowiska słoneczne lub półcieniste i gleby żyzne, wilgotne, ale dobrze przepuszczalne. Jest odporny na zanieczyszczenia powietrza, co sprawia, że doskonale nadaje się do nasadzeń w parkach, miejskich alejach i ogrodach. Nie posiada właściwości leczniczych, ale jego zwarta forma i intensywne barwy liści czynią go idealnym drzewem ozdobnym, które przyciąga uwagę i dodaje elegancji każdemu otoczeniu.



BUK ZWYCZAJNY

Fagus sylvatica

Buk zwyczajny, znany także jako buk pospolity (*Fagus sylvatica*), to majestatyczne drzewo liściaste z rodziny bukowatych (Fagaceae), występujące naturalnie w Europie. Osiąga wysokość od 20 do 40 metrów, a jego gęsta, rozłożysta korona zapewnia cień i schronienie. Liście buka są owalne, ciemnozielone latem, a jesienią zmieniają kolor na żółty, pomarańczowy lub brązowy, co czyni go ozdobą krajobrazu. Wytwarza drobne, trójgraniaste orzeszki – bukiw, które są jadalne po obróbce.

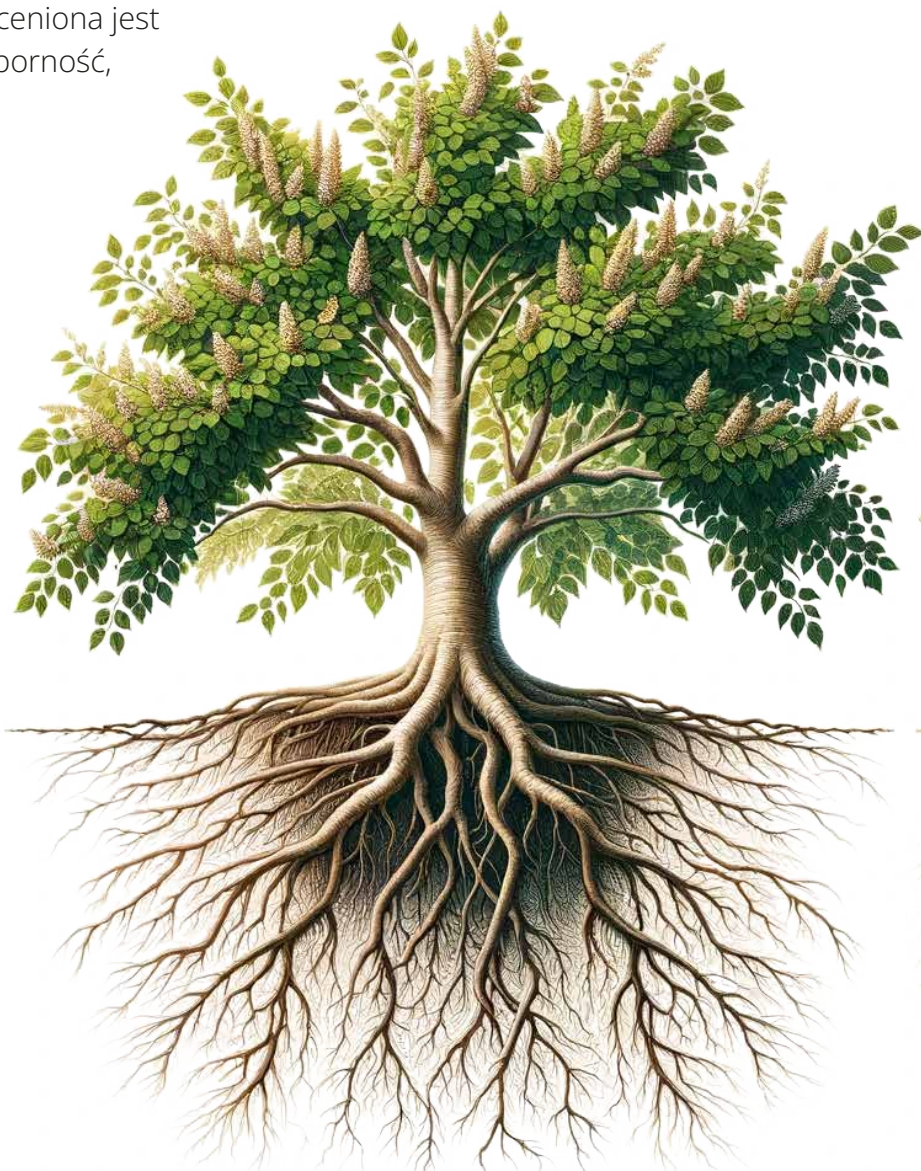
Buk pospolity preferuje stanowiska półcieniste lub cieniste oraz gleby żyzne, wilgotne i przepuszczalne. Nie posiada właściwości leczniczych, ale jest ceniony za twarde i trwałe drewno, wykorzystywane w meblarstwie, budownictwie i rzeźbiarstwie. Jest popularnym drzewem parkowym i ogrodowym, które pełni rolę zarówno ozdobną, jak i użytkową. Buk to symbol siły i długowieczności.



LIPA KRYMSKA

Tilia × euchlora

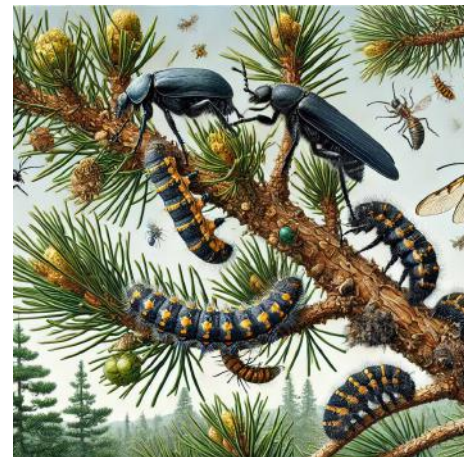
Lipa krymska (Tilia × euchlora), znana też jako lipa kaukaska, to średniej wielkości drzewo liściaste, osiągające 20-25 m wysokości. Jest hybrydą lipy drobnolistnej (Tilia cordata) i szerokolistnej (Tilia platyphyllos). Jej gęsta, regularna korona oraz sercowate, błyszczące, ciemnozielone liście dodają jej uroku. Kwitnie w lipcu, rozwijając kremowożółte, pachnące kwiaty zebrane w baldachogrona. Kwiaty lipy mają właściwości lecznicze – napary z nich działają uspokajająco, napotnie, przeciwgorączkowo i przeciwzapalnie, są stosowane przy przeziębieniach, gorączce i stresie. Owoce to drobne orzeszki o średnicy 6-8 mm, przenoszone przez wiatr. Drzewo dobrze znosi zanieczyszczenia miejskie, choć bywa atakowane przez mszyce (powodujące spadź) i mączniaka prawdziwego (biały nalot na liściach). Lipa krymska ceniona jest za piękny zapach, walory ozdobne i odporność, co czyni ją idealną do parków i alei.



SOSNA CZARNA

Pinus nigra

Sosna czarna (*Pinus nigra*), znana także jako sosna austriacka, to wysokie drzewo iglaste osiągające 20-40 m. Pochodzi z Europy Środkowej i Południowej, głównie z Alp i Bałkanów. Charakteryzuje się ciemną, niemal czarną korą, szeroką koroną i długimi, sztywnymi igłami o ciemnozielonym kolorze, zebranymi po dwie w pęczku. Owoce drzewa to szyszki długości 5-10 cm, które dojrzewają w ciągu dwóch lat, zawierając nasiona, będące pożywieniem dla ptaków. Sosna czarna ceniona jest za wytrzymałość na trudne warunki klimatyczne, zanieczyszczenia i ubogie gleby. Olejki eteryczne zawarte w igłach i żywicy mają działanie antyseptyczne, przeciwzapalne i wykrztuśne, stosowane w tradycyjnej medycynie na przeziębienia i infekcje dróg oddechowych. Sosna jest odporna na większość szkodników, choć może być atakowana przez korniki, przedziorki i grzyby. Drzewo pozostaje dekoracyjne przez cały rok dzięki zimozielonym igłom.



TOPOLA BIAŁA

Populus alba

Topola biała, znana również jako białodrzew (Populus alba), to duże drzewo liściaste z rodziny wierzbowatych (Salicaceae), występujące w Europie, Azji i Afryce Północnej. Dorasta do wysokości 20–30 metrów, a jej cechą charakterystyczną jest biały nalot na młodych pędach i spodniej stronie liści, co nadaje jej srebrzysty wygląd. Liście są klapowane lub jajowate, z wierzchu ciemnozielone, a od spodu białe, co sprawia, że w ruchu wiatru drzewo wygląda jakby migotało.

Topola biała preferuje stanowiska słoneczne i wilgotne gleby, ale potrafi przystosować się do różnych warunków. Jest szybkorosnąca, co czyni ją popularnym drzewem w zadrzewieniach krajobrazowych i jako osłona przeciwwiatrowa. Nie ma zastosowań leczniczych, ale jej drewno jest wykorzystywane w przemyśle drzewnym. Dzięki swoim efektownym liściom i dużej odporności topola biała jest chętnie sadzona w parkach i na terenach zielonych.



KLON POLNY

Acer campestre

Klon polny (*Acer campestre*), zwany też paklonem, to niewielkie drzewo liściaste osiągające 10-15 m wysokości. Pochodzi z Europy, zachodniej Azji i północnej Afryki. Charakteryzuje się gęstą koroną oraz drobnymi, klapowanymi liśćmi, które jesienią przybierają złociste barwy. Wiosną rozwijają się zielonkavo-żółte kwiaty, a później pojawiają się owoce – skrzydlaki, które wiatr rozsiewa na duże odległości. Klon polny ma właściwości lecznicze: napary z liści stosowano w medycynie ludowej na stany zapalne skóry i gorączkę, a korę na rany. Drzewo jest odporne na trudne warunki środowiskowe, choć może być atakowane przez mszyce, przędziorki i mączniaka prawdziwego (biały nalot na liściach). Jest często wykorzystywane w żywopłotach, parkach i ogrodach dzięki swoim walorom ozdobnym i kompaktowym rozmiarom. Największy urok zyskuje jesienią, kiedy jego liście mienią się intensywnymi złotymi barwami.



KLON JAWOR

Acer pseudoplatanus

Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*) to imponujące drzewo liściaste, które osiąga wysokość 30-40 m. Występuje w Europie i zachodniej Azji, a w Polsce jest gatunkiem pospolitym. Ma szeroką koronę i duże, klapowane liście o ciemnozielonej górze i jaśniejszym spodzie. Jesienią liście przybierają złote, pomarańczowe i czerwone barwy, czyniąc jawor jednym z najpiękniejszych drzew jesiennych. Owoce to podwójne skrzydlaki, roznoszone przez wiatr. W medycynie ludowej wykorzystywano korę i liście jaworu jako środek przeciwgorączkowy i przeciwzapalny. Kora zawiera garbniki o działaniu ściągającym, stosowane na rany i stany zapalne. Jawor bywa atakowany przez mszyce, zwłaszcza mszycę jaworową, oraz choroby grzybowe, takie jak czarna plamistość liści. Dzięki odporności, szybkiemu wzrostowi i pięknemu wyglądowi jest ceniony w parkach, ogrodach oraz leśnictwie, a jego drewno wykorzystuje się do produkcji mebli i instrumentów muzycznych.



LIPA DROBNOLISTNA

Tilia cordata

Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) to długowieczne drzewo liściaste dorastające do 20–30 m wysokości, pochodzące z Europy i zachodniej Azji. W Polsce jest gatunkiem rodzimym, często spotykanym w parkach, alejach i przy drogach. Ma sercowate, drobne liście z owłosioną spodnią stroną i drobne, pachnące kwiaty, które kwitną w czerwcu i lipcu. Kwiaty lipy są bogate w nektar, czyniąc ją cennym drzewem miododajnym. W ziołolecznictwie kwiaty lipy wykorzystuje się jako środek napotny, przeciwgorączkowy, uspokajający i przeciwzapalny. Napar z lipy pomaga w przeziębieniach, bezsenności i napięciach nerwowych. Drzewo jest narażone na atak mszyc, które powodują spadź, oraz choroby grzybowe, jak mączniak prawdziwy. Owoce to małe orzeszki ze skrzydełkowatymi przysadkami, roznoszone przez wiatr. Lipa drobnolistna, ceniona za urokliwe kwitnienie, długowieczność i odporność, symbolizuje pokój i ochronę w wielu kulturach.



CYPRYŚNIK BŁOTNY

Taxodium distichum

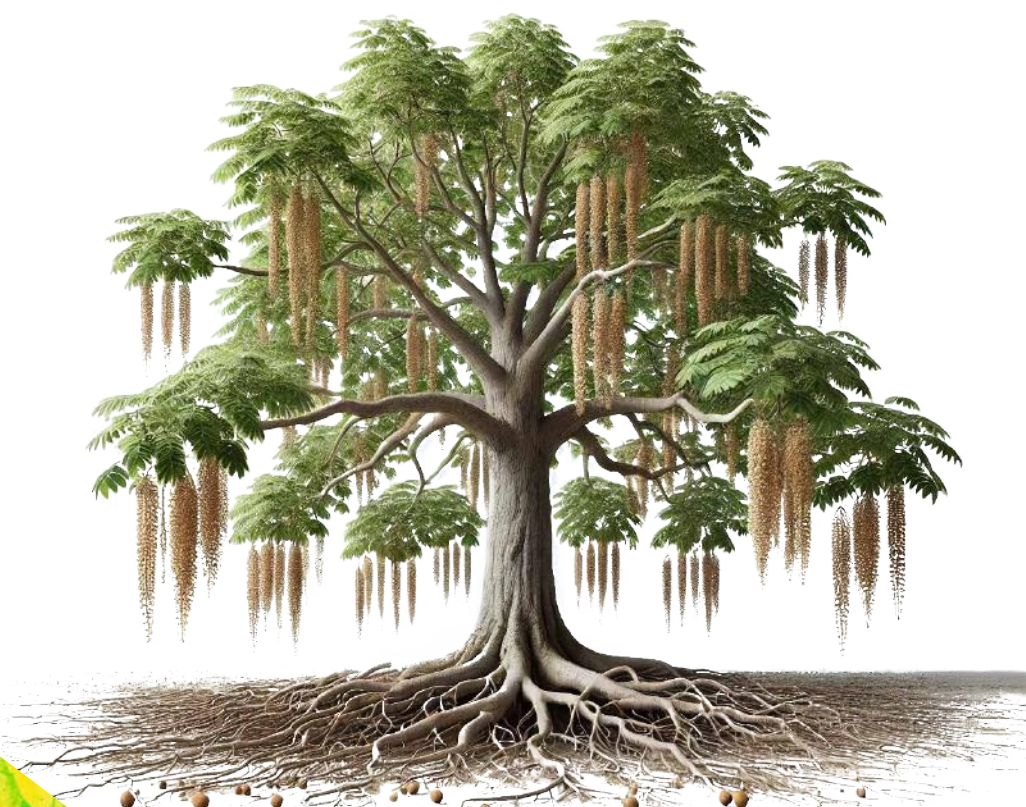
Cypryśnik błotny (*Taxodium distichum*) to wysokie, iglaste drzewo liściaste, osiągające do 35 m wysokości. Pochodzi z południowych Stanów Zjednoczonych i wyróżnia się zdolnością do wzrostu na terenach podmokłych, a nawet w wodzie. Jego korzenie wytwarzają stożkowate pneumatofory (korzenie oddechowe), które wystają nad powierzchnię i umożliwiają drzewu oddychanie w warunkach o niskim poziomie tlenu. Miękkie, pierzaste igły jesienią zmieniają kolor na czerwonobrązowy, zanim opadną. Owoce to małe, kuliste szyszki o średnicy 2-4 cm, które rozpadają się, uwalniając nasiona. W tradycyjnej medycynie rdzenne plemiona używały kory i żywicy cypryśnika do leczenia ran i infekcji, choć dziś jego zastosowanie lecznicze jest rzadkie. Drzewo jest odporne na większość chorób i szkodników, a jego pneumatofory i jesienne przebarwienia nadają mu wyjątkowy charakter. Jest cenione w parkach i ogrodach wodnych, zwłaszcza na terenach podmokłych i w pobliżu zbiorników wodnych.



SKRZYDŁORZECH KAUKASKI

Pterocarya fraxinifolia

Skrzydłorzech kaukaski (*Pterocarya fraxinifolia*) to szybko rosnące drzewo liściaste osiągające 20–30 m wysokości. Pochodzi z Kaukazu i zachodniej Azji, a jego szeroka, rozłożysta korona czyni je idealnym do dużych parków i terenów nadwodnych. Liście są pierzasto złożone, przypominające liście jesionu, a latem drzewo zdobią długie (do 50 cm) owocostany, przypominające zwisające łańcuchy skrzydlaków. Jesienią liście przebarwiają się na żółto, dodając drzewu uroku. Skrzydłorzech jest odporny na choroby i szkodniki, choć czasem mogą go atakować mszyce. W tradycyjnej medycynie kora była używana sporadycznie do leczenia stanów zapalnych skóry, jednak obecnie drzewo ma głównie znaczenie ozdobne. Owoce to skrzydlaki rozsiewane przez wiatr, które stanowią pożywienie dla ptaków. Dzięki szybkiemu wzrostowi, efektownym owocostanom i dekoracyjnym liściom, jest często sadzony w przestrzeniach miejskich i nad wodą.



OLSZA CZARNA

Alnus glutinosa

Olsza czarna (*Alnus glutinosa*) to średniej wielkości drzewo liściaste dorastające do 20–30 m wysokości. Występuje w Europie, zachodniej Azji i północnej Afryce, a w Polsce jest gatunkiem rodzimym. Rośnie głównie na terenach podmokłych, wzdłuż rzek i jezior. Jej ciemna, niemal czarna kora nadała jej nazwę, a liście są okrągłe lub eliptyczne, ciemnozielone, o zaokrąglonych końcach. Dzięki symbiozie z bakteriami wiążącymi azot olsza poprawia jakość gleby. W medycynie ludowej kora była stosowana jako środek przeciwzapalny i ściągający, pomocny w leczeniu stanów zapalnych skóry i bólów gardła. Wiosną zdobią ją jasnozielone liście i kotki, a jesienią małe, zdrewniałe szyszeczki, które pozostają na drzewie przez zimę. Olsza może być atakowana przez mszyce i choroby grzybowe, ale jest ceniona za zdolność do przystosowania się do trudnych warunków i stabilizowania gleb podmokłych.



BUK ZWYCZAJNY ,PENDULA’

Fagus sylvatica ,Pendula’

Buk zwyczajny ,Pendula’ (*Fagus sylvatica* ,Pendula’) to dekoracyjna odmiana buka pospolitego, wyróżniająca się zwisającymi gałęziami, które tworzą malowniczy, płaczący pokrój. Dorasta do 15–25 m wysokości, a jego szeroka, rozłożysta korona nadaje mu majestatyczny wygląd. Liście są owalne, ciemnozielone i błyszczące, jesienią zmieniają barwę na złocisto-brązową. Owoce buka – bukień – dojrzewają jesienią i są pożywieniem dla dzikiej zwierzyny. Buk ,Pendula’ ma właściwości lecznicze – kora zawiera garbniki o działaniu ściągającym i przeciwzapalnym, a dawniej węgiel drzewny z buka wykorzystywano w leczeniu problemów żołądkowych. Drzewo jest podatne na mszyce, przędziorki i choroby grzybowe, ale w sprzyjających warunkach rośnie dobrze. Jest cenione za swój płaczący pokrój i często sadzone w parkach i dużych ogrodach, gdzie pełni funkcję ozdobną przez cały rok.



WIERZBA PŁACZĄCA ,CHRYSOCOMA'

Salix × sepulcralis ,Chrysocoma'

Wierzba płacząca ,Chrysocoma' (*Salix × sepulcralis* ,Chrysocoma') to ozdobne drzewo o charakterystycznym płaczącym pokroju. Dorasta do 10–15 m wysokości, a jej długie, łukowato zwisające gałęzie nadają krajobrazowi romantyczny charakter. Liście są wąskie, jasnozielone i lancetowate, a młode pędy mają intensywnie żółtą barwę, co podkreśla walory dekoracyjne drzewa. Kora wierzby zawiera salicynę, związek o działaniu przeciwbólowym i przeciwzapalnym, stosowany w medycynie ludowej na gorączkę, bóle stawów i migreny. Wierzba ta jest szczególnie efektowna wiosną i latem, kiedy jej zielone liście kontrastują z żółtymi pędami, a jesienią liście przebarwiają się na złocisty kolor. Może być atakowana przez mszyce i choroby grzybowe, takie jak rdza wierzby. Owocuje w postaci kapsułek z nasionami rozprzestrzeganymi przez wiatr. Wierzba ,Chrysocoma' jest często sadzona nad wodą i w parkach, gdzie jej zwisające gałęzie odbijają się w tafli wody, dodając uroku otoczeniu.



PĘCHERZNICA KALINOLISTNA ,DIABOLO’

Physocarpus opulifolius ,Diabolo’

Pęcherznica kalinolistna ,Diabolo’ (*Physocarpus opulifolius* ,Diabolo’) to ozdobny krzew liściasty osiągający wysokość 2–3 m. Jego największą ozdobą są ciemnopurpurowe, prawie czarne liście, które zachowują intensywną barwę przez cały sezon. Krzew ma szeroki, rozłożysty pokrój, a liście przypominają liście kaliny. W czerwcu i lipcu pojawiają się drobne, białe lub różowe kwiaty zebrane w kuliste kwiatostany, kontrastujące z ciemnymi liśćmi. Jesienią na roślinie rozwijają się ozdobne, pęcherzykowate owoce o czerwonym kolorze, które zdobią krzew również zimą. Pęcherznica ,Diabolo’ nie ma szerokiego zastosowania leczniczego, choć w medycynie ludowej niektóre odmiany stosowano jako środek przeciwzapalny i ściągający. Jest odporna na choroby i szkodniki, łatwa w uprawie, a jej intensywny kolor i dekoracyjność sprawiają, że jest popularnym wyborem do ogrodów, parków i nasadzeń miejskich.



BRZOZA BRODAWKOWATA

Betula pendula

Brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), znana także jako brzoza zwisła, to średniej wielkości drzewo liściaste osiągające 20–25 m wysokości. Jej biała, łuszcząca się kora i zwisające gałęzie nadają jej wyjątkowy, elegancki wygląd. Liście są jasnozielone, trójkątne lub romboidalne, ząbkowane na brzegach. Brzoza jest ceniona w ziołolecznictwie – jej liście, pączki, kora i sok (oskoła) mają właściwości przeciwzapalne, moczopędne i oczyszczające. Sok z brzozy wzmacnia organizm i wspiera układ moczowy, a napary z liści wspomagają detoksykację i pracę nerek. Brzoza jest dekoracyjna przez cały rok – wiosną zachwyca jasnozielonymi liśćmi, latem kontrastem białej kory z zielenią, a jesienią złotymi barwami. Owoce to małe, skrzydlate orzeszki, które są roznoszone przez wiatr. Brzoza jest odporna, choć może być atakowana przez mszyce, przędziorki i korniki. Popularna w parkach i ogrodach, dodaje krajobrazowi lekkości i wdzięku.



GRAB POSPOLITY

Carpinus betulus

Grab pospolity (*Carpinus betulus*) to średniej wielkości drzewo liściaste, osiągające 20–25 m wysokości. Pochodzi z Europy i Azji Zachodniej, a w Polsce jest gatunkiem rodzimym. Charakteryzuje się gęstą koroną, owalnymi, podwójnie ząbkowanymi liśćmi o ciemnozielonej barwie oraz gładką, popielatoszarą korą. Grab jest popularny w parkach i ogrodach, szczególnie jako element żywopłotów, dzięki swojej zwartej budowie i łatwości w formowaniu. Jesienią liście grabu przybierają złocistożółte barwy, a niektóre mogą pozostawać na drzewie zimą. Owoce grabu to drobne orzeszki otoczone skrzydełkami, które wiatr rozprzestrzenia. W dawnych czasach liście grabu stosowano w medycynie ludowej jako środek ściągający i przeciwzapalny, choć obecnie jest rzadko wykorzystywany leczniczo. Drzewo jest odporne na szkodniki i choroby, co czyni je łatwym w uprawie i chętnie wykorzystywanym w krajobrazie.



GŁÓG DWUSZYJKOWY

Crataegus laevigata

Głóg dwuszyjkowy (*Crataegus laevigata*) to ciernisty krzew lub niewielkie drzewo, dorastające do 5–8 m wysokości. Jego ciemnozielone, klapowane liście oraz obfite, białe lub różowe kwiaty pojawiające się w maju nadają mu wyjątkowy, dekoracyjny charakter. Jesienią na roślinie dojrzewają czerwone, kuliste owoce bogate w witaminy i antyoksydanty, wykorzystywane w produkcji nalewek, dżemów i w ziołolecznictwie. Głóg jest ceniony za swoje właściwości prozdrowotne – jego kwiaty, owoce i liście wspierają pracę serca, obniżają ciśnienie i pomagają w leczeniu nadciśnienia, arytmii oraz miażdżycy. Napary z głogu są także stosowane w stanach nerwowości i bezsenności. Głóg dwuszyjkowy jest ozdobny przez cały rok – wiosną dzięki kwiatom, a jesienią dzięki czerwonym owocom i złocistym liściom. Może być atakowany przez mszyce i choroby grzybowe, ale ogólnie jest rośliną odporną, łatwą w uprawie, często sadzoną w parkach, ogrodach i żywopłotach.



TOPOLA CZARNA

Populus nigra

Topola czarna (*Populus nigra*) to duże, szybko rosnące drzewo liściaste osiągające 30–40 m wysokości. Charakteryzuje się szerołą, rozłożystą koroną i ciemną, niemal czarną, głęboko bruzdowaną korą. Jej liście są trójkątne lub romboidalne, z długim ogonkiem, błyszczące i zielone. Drzewo często rośnie na terenach wilgotnych, wzdłuż rzek i na obszarach zalewowych, dzięki czemu dobrze radzi sobie w trudnych warunkach glebowych. W medycynie ludowej pąki topoli, bogate w salicylany o działaniu przeciwzapalnym i przeciwbólowym, były wykorzystywane do leczenia reumatyzmu, bólu stawów i ran. Wiosną topola ozdobiona jest zwisającymi kotkami, a jesienią liście przebarwiają się na złoto. Drzewo jest podatne na mszyce, przędziorki i choroby grzybowe, takie jak rdza liści. Owoce to kapsułki z nasionami pokrytymi białym puchem, które wiatr rozprzestrzenia na duże odległości. Topola czarna jest ceniona w zalesieniach terenów podmokłych i jako element krajobrazu nadrzeczego.



LIPA SZEROKOLISTNA

Tilia platyphyllos

Lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*), znana również jako lipa wielkolistna, to duże drzewo liściaste dorastające do 30–40 m wysokości. Jej duże, sercowate liście (do 15 cm długości) są owłosione od spodu, a pachnące, żółtawo-białe kwiaty zebrane w wiechy pojawiają się w czerwcu, przyciągając pszczoły. Lipa tworzy szeroką, regularną koronę, co czyni ją popularnym wyborem do parków, ogrodów i alei. Kwiaty lipy są cenione w ziołolecznictwie – napary z nich działają napotnie, uspokajająco, przeciwgorączkowo i przeciwzapalnie. Stosuje się je przy przeziębieniach, kaszlu, bezsenności i stresie. Jesienią liście lipy przybierają złocistożółtą barwę, dodając drzewu uroku. Lipa jest odporna na warunki miejskie, choć może być atakowana przez mszyce i choroby grzybowe, takie jak mączniak prawdziwy. Owoce to małe orzeszki otoczone skrzydełkami, roznoszone przez wiatr. Lipa szerokolistna to nie tylko piękne drzewo ozdobne, ale także ważne źródło miododajnych kwiatów.



DAŁ CZERWONY

Quercus rubra

Dąb czerwony (*Quercus rubra*) to duże, szybko rosnące drzewo liściaste pochodzące z Ameryki Północnej, osiągające wysokość 25–30 m. Charakteryzuje się szeroką koroną i dużymi, klapowanymi liśćmi, które jesienią przybierają intensywnie czerwone i purpurowe barwy, nadając drzewu wyjątkowy, ozdobny wygląd. Latem liście są ciemnozielone, a kora młodych drzew gładka i szara, z wiekiem staje się szorstka i spękana. Dąb czerwony wytwarza długie, wąskie żołędzie, które dojrzewają jesienią i są pożywieniem dla dzikich zwierząt. Kora zawiera garbniki o właściwościach ściągających, przeciwzapalnych i antyseptycznych, stosowanych w medycynie ludowej do leczenia ran, oparzeń i stanów zapalnych. Drzewo jest stosunkowo odporne na choroby i szkodniki, choć czasem atakują je mszyce i grzyby. Ze względu na swoją okazałość i spektakularne jesienne barwy, dąb czerwony jest popularnym wyborem do parków i dużych ogrodów.



PIGWOWIEC JAPOŃSKI

Chaenomeles japonica

Pigwowiec japoński (*Chaenomeles japonica*) to niewielki, gęsty krzew liściasty osiągający 1–2 m wysokości. Pochodzi z Japonii i charakteryzuje się cierniowatymi gałęziami, drobnymi ciemnozielonymi liśćmi oraz intensywnie czerwonymi, pomarańczowymi lub różowymi kwiatami, które pojawiają się wczesną wiosną (kwiecień-maj), jeszcze przed rozwojem liści. Jesienią krzew zdobią żółte, twarde owoce przypominające małe jabłka. Owoce są bogate w witaminę C, pektyny i antyoksydanty, wspierają odporność, trawienie i łagodzą przeziębienia. Pigwowiec jest ceniony za walory ozdobne oraz szerokie zastosowanie kulinarne – owoce wykorzystuje się do produkcji soków, dżemów, marmolad i nalewek. Krzew jest odporny na większość chorób i szkodników, choć czasem może być atakowany przez mszyce lub mączniaka prawdziwego. Pigwowiec japoński to efektowna i mało wymagająca roślina, która zdobi ogrody wiosennymi kwiatami oraz jesiennymi owocami.



ŚWIERK POSPOLITY

Picea abies

Świerk pospolity (*Picea abies*), zwany też świerkiem europejskim, to wysokie drzewo iglaste, które dorasta do 30–50 m. Charakteryzuje się wąską, stożkowatą koroną i krótkimi, sztywnymi, ciemnozielonymi igłami. Kora drzewa jest czerwonobrzowa i łuskowata. Świerk ma istotne znaczenie gospodarcze – jego drewno jest używane w budownictwie, przemyśle papierniczym i do produkcji instrumentów muzycznych. Igły zawierają olejki eteryczne o działaniu antyseptycznym, wykrztuśnym i przeciwzapalnym, które stosuje się w leczeniu infekcji dróg oddechowych i reumatyzmu. Owoce świerka to długie, zwisające szyszki, które po dojrzeniu uwalniają nasiona roznoszone przez wiatr. Świerk jest ozdobny przez cały rok, szczególnie zimą, gdy śnieg zdobi jego gałęzie. Niestety, jest narażony na atak kornika drukarza i choroby grzybowe, co wymaga ochrony. To jedno z najważniejszych drzew leśnych w Europie, sadzone także w ogrodach i parkach.



ŚWIERK KŁUJĄCY

Picea pungens

Świerk kłujący to drzewo dorastające do 30 metrów wysokości o sztywnej, stożkowej koronie. Ma długie, ciemnozielone igły, które nadają mu eleganckiego wyglądu. Doskonale radzi sobie z zanieczyszczeniami powietrza i trudnymi warunkami, dlatego jest częstym wyborem przy nasadzeniach parkowych. Świerk kłujący nie ma specjalnych wymagań. Lubi zarówno stanowiska słoneczne, jak i zacienione oraz gleby lekko wilgotne i przepuszczalne. W młodych latach wymaga regularnego podlewania, aby zapewnić właściwy wzrost i odpowiedni rozwój dekoracyjnej korony.

